Test: Државна смотра ИСТОРИЈА - републички ниво (средње школе)

Question 1 of 25

„Давање пореза у закуп” у Османском царству је у пракси значило да:

- **A)** држава право прикупљања пореза предаје искључиво страним корпорацијама.
- **B)** држава дозвољава плаћање пореза у више месечних рата.
- **C)** држава, уместо да сама директно прикупља порезе од становништва, то право преноси на приватна лица или групе (закупце) на основу уговора.
- **D)** држава више нема никакве приходе од пореза.

Question 2 of 25

Зборно место српског становништва у Босанској Крајини, где је планиран почетак устанка за Преображење, 18. августа 1875. године, био је манастир:

- **A)** Дужи
- **B)** Тврдош
- **C)** Острог
- **D)** Моштаница

Question 3 of 25

Убиство Јусуф аге-Мучине био је повод:

- **A)** тзв. *Подгоричког покоља.*
- **B)** за напад чете харамбаше Пера Тунгуза на турски караван на Ћетној пољани.
- **C)** одржавања збора херцеговачких првака у Биограду.
- **D)** укључивање Црне Горе у рат против Османског царства.

Question 4 of 25

У саставу владе Кнежевине Србије, познате као „Прво акционо министарство” били су:

- **A)** Јован Ристић као председник и Јеврем Грујић као министар спољних послова.
- **B)** Јован Ристић као министар војни и Јеврем Грујић као министар финансија.
- **C)** Стевча Михаиловић као председник и Јеврем Грујић као министар спољних послова.
- **D)** Стевча Михаиловић као председник и Јован Ристић као министар спољних послова.

Question 5 of 25

Перо Бабић и Гавро Бјеловук су личности које су:

- **A)** имале активну улогу у подстицању устанка у Босанској Крајини.
- **B)** учествовали у раду ратног савета одржаног код Иванових корита на Ловћену, 20. августа 1875. године.
- **C)** предводили устанике у бици код Радован Ждријела.
- **D)** учествовали у борбама током друге битке у кланцу Муратовица.

Question 6 of 25

У почетној фази припрема устанка у Босни значајну улогу у организацији помоћи устаницима имао је пензионисани официр руске и српске војске, као вршилац дужности председника Главног одбора за помагање устанка:

- **A)** Ђорђе Стратимировић
- **B)** Фрања Зах
- **C)** Ђорђе Влајковић
- **D)** Ранко Алимпић

Question 7 of 25

У бици код Јабланице, 6. септембра 1875. године, учествовао је:

- **A)** Ђорђе Влајковић
- **B)** Милан Богићевић
- **C)** Мићо Љубибратић
- **D)** Петар Поповић Пеција

Question 8 of 25

У устаничким борбама од Пљеваља, Пријепоља и Нове Вароши до Вишеграда истакли су се:

- **A)** Јевта Поповић и Максим Бањовић
- **B)** Жарко Љешевић и Маринко Леовац
- **C)** Остоја Јањетовић Корманош и Петар Поповић Пеција
- **D)** Голуб Бабић и Ристо Јејић

Question 9 of 25

Током рада Народне скупштине, почетком октобра 1875. године, кнез Милан је заступао став и експлицитно изјавио:

- **A)** да Србија ни по коју цену не сме да улази у рат са Османским царством без савеза са Русијом.
- **B)** да Србија и Црна Гора заједно крећу у рат против Османског царства на пролеће 1876.
- **C)** да Србија улази у отворени рат са Османским царством.
- **D)** да хоће рат ако процени да га може повести са изгледом на успех, али неће рат ако би био уверен да је то штета по земљу и њену будућност.

Question 10 of 25

Александар М. Горчаков, Ото фон Бизмарк и Ђула Андраши представљали су важне личности политичке сцене:

- **A)** Немачке, Аустроугарске и Велике Британије.
- **B)** Русије, Немачке и Аустроугарске.
- **C)** Русије, Велике Британије и Немачке.
- **D)** Француске, Велике Британије и Немачке.

Question 11 of 25

Током 1876. године на челу Османског царства дужност владара вршио је/вршила су:

- **A)** један султан.
- **B)** два султана.
- **C)** три султана.
- **D)** четири султана.

Question 12 of 25

Тзв. *Горчаковљев план*, који је усвојен на састанку представника сила Тројецарског савеза 11. и 12. маја 1876. године, познат је и као:

- **A)** Берлински меморандум
- **B)** Париски меморандум
- **C)** Андрашијева нота
- **D)** Цариградска конвенција

Question 13 of 25

Михаил Г. Черњајев је у Србију стигао у мају 1876. године, када је добио чин:

- **A)** потпуковника српске војске.
- **B)** пуковника српске војске.
- **C)** мајора српске војске.
- **D)** генерала српске војске.

Question 14 of 25

У циљу остваривања евентуалне сарадње са Грчком, у Атини је у марту 1876. године боравио изасланик владе Кнежевине Србије:

- **A)** Ранко Алимпић
- **B)** Љубомир Ивановић
- **C)** Милутин Гарашанин
- **D)** Филип Христић

Question 15 of 25

Тајни уговор о савезу и Тајна војна конвенција између Србије и Црне Горе ратификовани су 15. јуна 1876. године у:

- **A)** Венецији
- **B)** Атини
- **C)** Бечу
- **D)** Петрограду

Question 16 of 25

„Топови са градских бедема огласили су тренутак када је кнез, у пратњи кнегиње, њених сестара, чланова владе и бројних чиновника, пошао из двора на Саву. Коњи су се на путу од двора до реке преплашили и узнемирили, па улетели у оближњу кућу и полупали прозоре. Кнез је брзо искочио из кола и изнео кнегињу, те су продужили пешице. То се узимало за лош предзнак, коме кнез није придао значај. Успут је свратио у Саборну цркву по благослов, али у њој није било митрополита Михаила Јовановића, који је раније отишао да се побрине за морал у војсци и да је ободри на велико народно дело”.

Наведени опис односи се на:

- **A)** полазак кнеза Милана Обреновића из Београда на Јаворски фронт.
- **B)** полазак кнеза Милана Обреновића из Београд у Беч у јулу 1875. године
- **C)** полазак кнеза Милана Обреновића из Београда у посету западној Србији.
- **D)** полазак кнеза Милана Обреновића из Београда у Алексинац и Делиград непосредно пред почетак Првог српско-турског рата.

Question 17 of 25

Први топ војске Кнежевине Србије који је означио и почетак ратних дејстава на почетку Првог српско-турског рата испалио је плотун 2. јула 1876. године:

- **A)** код карауле Суповац.
- **B)** на вису код Великог Шиљеговца.
- **C)** код Великог Извора.
- **D)** на висовима код Бабине главе.

Question 18 of 25

Срце пуковника Николаја Н. Рајевског је сахрањено:

- **A)** у порти манастира Св. Роман.
- **B)** код цркве у Горњем Адровцу.
- **C)** у београдској Саборној цркви.
- **D)** у Београду, на Калемегдану.

Question 19 of 25

У зависности од тачности дате тврдње обележите **ТАЧНО** или **НЕТАЧНО**:

1. [ ]	Франтишек Александар Зах био је истакнути француски војни теоретичар и официр, командант Ибарске војске у Првом српско–турском рату.	A.	ТАЧНО
2. [ ]	Протокол о миру између Кнежевине Србије и Османског царства, након Првог српско-турског рата потписан је и ратификован већ у октобру 1876. године.	B.	НЕТАЧНО
3. [ ]	Спахије су, у Османском царству, били пуноправни власници земљишних поседа, тимара.		
4. [ ]	Петар Карађорђевић је током устанка у Босни имао свој логор у Требињу.		
5. [ ]	Узор Лаву Толстоју за стварање лика грофа Вронског у роману „Ана Карењина” био је Николај Н. Рајевски.		
6. [ ]	„Ми без Србије не можемо ништа, а Србија без нас не вреди ништа”, речи су које су Срби из Црне Горе упућивали Србији на почетку устанка у Херцеговини и Босни.		

Question 20 of 25

Поређајте хронолошки наведене догађаје, где је број 1 најстарији, а број 5 најмлађи догађај:

1. [ ]	битка код Фундине	A.	1
2. [ ]	Скупштина у банијском селу Јамница, код Двора на Уни	B.	2
3. [ ]	битка на Кревету	C.	3
4. [ ]	битка на Великом Извору	D.	4
5. [ ]	Андрашијев меморандум или Андрашијева нота	E.	5

Question 21 of 25

Повежите наведене личности са одговарајућом функцијом или догађајем:

1. [ ]	председник Главног одбора за ослобођење Босне	A.	Васо Видовић
2. [ ]	један од вођа устаника, који је на Цетињу називан „херцеговачким Шћепаном Малим”	B.	Васа Пелагић
3. [ ]	управник Српске православне богословије у Бањалуци	C.	Серафим Петровић
4. [ ]	архимандрит манастира Пива	D.	Љубомир Ивановић
5. [ ]	председник Словенског комитета	E.	Иван С. Аксаков
6. [ ]	начелник штаба Врховне команде војске Кнежевине Србије током Првог српско-турског рата	F.	Арсеније Гаговић
7. [ ]	руски конзул у Београду	G.	Андреј Николајевич Карцов
8. [ ]	архимандрит манастира Житомислић	H.	Мићо Љубибратић

Question 22 of 25

„Да би при вођеним операцијама било опредељености докле чија команда допире, што је за правилну радњу од неопходне потребе, утврђена је сагласно за међу командовања линија почев од Дрима па између племена Арбанаских..., а затим, вододелницом између Дрима и Лима, па онда десном вододелницом Лимског басена до Берана, па до Белога Поља закључно, одатле на Стожер па на Љубишњу, затим на састав Пиве и Таре, па Дрином до ушћа Бистрице и Добропољском реком до границе Херцеговачке, њом до Коњица, а одатле Неретвом... Ову линију опредељују сама војишта својим природним склопом..”

Наведени одломак односи се на:

- **A)** Војну конвенцију између Србије и Румуније
- **B)** Војну конвенцију између Србије, Црне Горе и Аустроугарске
- **C)** Споразум између Срба из Босне и Херцеговине и владе Кнежевине Србије
- **D)** Војну конвенцију између Србије, Црне Горе, херцеговачких и арбанашких првака
- **E)** Војну конвенцију између Србије и Црне Горе
- **F)** Споразум између Србије, Црне Горе и херцеговачких правака
- **G)** Предлог војне конвенције између Црне Горе и Аустроугарске
- **H)** Предлог споразума између Црне Горе и херцеговачких правака

Question 23 of 25

„У саму зору засвира труба на врх брда више логора сигнал напријед, која је одговарала труби страже што је више Билеће стојала. Пред стражом био је Ћетко Пејовић. Капетан перјанички. Мухтар се је преко својих ухода извијестио у три уре по поноћи ће се находи наша војска и какав је положај заузела. Чим се о томе извијестио кренуо је с војском и топовима пут Врбице. Стража их је опазила, измицала се је пред војском турском, пушкарајући се и свирајући непрекидно напријед. Како је синоћ киша падала бјеше магла ухватила све долове Врбице; труба није прекидала свирати напријед. Чудновато дираше ухо та свирка. Књаз је лежао нераспасан, обучен. Чим је чуо свирку разумио је куд се Турци крећу. Одмах је појахао коња од којих никад није бар по један раседлаван, па је отишао од батаљона до батаљона скупљајући војску и брзо је упућујући на опредијељено мјесто...”

Наведени одломак односи се на:

- **A)** битку на Кревету
- **B)** борбе на Делиграду
- **C)** борбе у Цазинској крајини
- **D)** битку код Вучјег Дола
- **E)** битку код Великог Шиљеговца
- **F)** битку на Фундини
- **G)** битку на Великом Извору
- **H)** борбе на Дринском фронту

Question 24 of 25

Рођен је у селу Ратковићи у Левчу. Каријеру је започео као писар београдског суда. Учествовао је као добровољац у Српском народном покрету 1848–1849. Вратио се у Србију као капетан, а 1850. отишао је у Русију, где је служио у царској гарди и учествовао у Кримском рату. У пролеће 1876. вратио се у Србију и укључио у Први српско-турски рат, али је због неслагања с командом брзо удаљен. Уз писмо српске владе, стигао је у Босанску Крајину у јулу 1876. с циљем да централизује устаничку војну и административну власт и оснажи базу за ослобођење. Постао је главни командант устаничке војске и образовао је чврсту војну организацију са строгом дисциплином. Последње године живота провео је у Србији, где је и умро 1890.

О којој личности је реч?

- **A)** Михаило Мићо Љубибратић
- **B)** Маринко Леовац
- **C)** Петар Поповић Пеција
- **D)** Милојко Лешјанин
- **E)** Жарко Љешевић
- **F)** Пеко Павловић
- **G)** Ђорђе Влајковић
- **H)** Милета Деспотовић

Question 25 of 25

Које личности су приказане на сликама?

- A) Жарко Љешевић и Маринко Леовац
- B) кнез Милан Обреновић и кнез Никола Петровић-Његош
- C) Николај П. Игњатијев и Александар Г. Жомини
- D) Филип Христић и Љубен Каравелов
- E) Алимпије Васиљевић и Љубомир Каљевић
- F) мајор Сава Грујић и пуковник Коста Протић
- G) Милета Деспотовић и Михаил Г. Черњајев
- H) Голуб Бабић и Петар Поповић Пеција